

VABARIIGI VALITSUS

M Ä Ä R U S

Tallinn

Alutaguse rahvuspargi kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse looduskaitseseaduse § 10 lõike 1, § 11 lõike 1 ja § 12 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Alutaguse rahvuspargi kaitse-eesmärk

(1) Alutaguse rahvuspargi² (edaspidi *kaitseala*) eesmärk on:

- 1) kaitsta, säilitada ja taastada soo-, metsa-, niidu-, järve-, jõe- ja Peipsi järve ranniku kooslusi, piirkonnale iseloomulikke maastikuilmet ja pinnavorme, elustiku mitmekesisust, kaitsealuseid liike ning olulisi lindude rändepeatus- ja pesitsuspaiku;
- 2) kaitsta ja tutvustada Selisood, Muraka ja Puhatu soostikku, Kurtna järvederikast mõhnastikku, Jõuga ja Kõnnu oosistikku, Mäetaguse tammikut, Täriveri mäe, Peipsi põhjaranniku luitestikku, Narva jõe struugasid ja luhtasid ning Alutaguse kriivasid;
- 3) kaitsta ja tutvustada piirkondlikku kultuuripärandit ning ajaloolis-kultuurilisi objekte;
- 4) kaitsta elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on eellited (2110)³, valged lited (liikuvad rannikulited – 2120), hallid lited (kinnistunud rannikulited – 2130*), metsastunud lited (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), liivaalade vähetoitelised järved (3110), vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved (3130), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210*), liigirikkad niidud lubjavaesel pinnal (6270*), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530*), rabad (7110*), siirde- ja õötsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), rohunditerikkad kuusikud (9050), okasmetsad oosidel ja moreenikuhjatistel (9060), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*), siirdesoo- ja rabametsad (91D0*), lammi-lodumetsad (91E0*) ning laialehised lammimetsad (91F0);
- 5) kaitsta kaitsealuseid liike, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II lisas, ja nende elupaiku. Need on ida-võsalill (*Moehringia lateriflora*), juus-kiilsirbik (*Dichelyma capillaceum*), karvane maarjalepp (*Agrimonia pilosa*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), laialehine nestik (*Cinna latifolia*), palu-karukell (*Pulsatilla patens*), roheline kaksikhammas (*Dicranum viride*), soohiilakas (*Liparis loeselii*), harilik lendorav (*Pteromys volans*), hink (*Cobitis taenia*), männipurelane (*Stephanopachys linearis*), männisinelane ehk ebasüsik (*Boros schneideri*), tõugjas (*Aspius aspius*), lai-tõmmuujur

(*Graphoderus bilineatus*), vingerjas (*Misgurnus fossilis*), võldas (*Cottus gobio*) ja väike-punalamesklane (*Cucujus cinnaberinus*);

6) kaitsta kaitsealuseid liike, keda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I lisas, ja I lisas nimetamata rändlinnuliike, ning nende elupaiku. Need liigid on kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), kassikakk (*Bubo bubo*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), väikepistrik (*Falco columbarius*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), kalakotkas (*Pandion haliaetus*), tutkas (*Philomachus pugnax*), karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*), sooräts (*Asio flammeus*), laululuik (*Cygnus cygnus*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), rohunepp (*Gallinago media*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), mudanepp (*Lymnocyptes minimus*), laanerähn (*Picoides tridactylus*), hallpea-rähn (*Picus canus*), rüüt (*Pluvialis apricaria*), sarvikpütt (*Podiceps auritus*), metsis (*Tetrao urogallus*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), soo-loorkull (*Circus pygargus*), rukkirääk (*Crex crex*), musträhn (*Dryocopus martius*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), sookurg (*Grus grus*), hallõgija (*Lanius excubitor*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), väikekoovitaja (*Numenius phaeopus*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), händkakk (*Strix uralensis*), teder (*Tetrao tetrix*), mudatilder (*Tringa glareola*), heletilder (*Tringa nebularia*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), piilpart (*Anas crecca*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), tuttvart (*Aythya fuligula*), sõtkas (*Bucephala clangula*), kalakajakas (*Larus canus*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*);

7) kaitsta kaitsealuseid, ohustatud ja haruldasi linnuliike ning nende elu- või rändepeatuspaiku. Need liigid on niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*), rabapüü (*Lagopus lagopus*), kanakull (*Accipiter gentilis*), jääлинд (*Alcedo atthis*) ja hüüp (*Botaurus stellaris*);

8) kaitsta kaitsealuseid taime- ja seeneliike ning nende kasvukohti. Need liigid on lehitu pisikäpp (*Epipogium aphyllum*), haruline võtmehein (*Botrychium matricariifolium*), palu-liivkann (*Arenaria procera*), kummeli-võtmehein (*Botrychium multifidum*), kõdu-koralljuur (*Corallorhiza trifida*), pruun lõikhein (*Cyperus fuscus*), vesi-kiilsirbik (*Dichelyma falcatum*), sinine emajuur (*Gentiana pneumonanthe*), harilik sookäpp (*Hammarbya paludosa*), harilik käokuld (*Helichrysum arenarium*), järv-lahnarohi (*Isoetes lacustris*), väike käopõll (*Listera cordata*), vesilobeelia (*Lobelia dortmanna*), liiv-esparsett (*Onobrychis arenaria*), juurduv kõrkjas (*Scirpus radicans*), lamedalehine jõgitakjas (*Sparganium angustifolium*), karvane ristmadar (*Cruciata laevipes*), lääne-mõökrohi (*Cladium mariscus*), nõmmnelk (*Helichrysum arenarium*), poropoorik (*Amylocystis lapponica*), taigapässik (*Inonotopsis subiculosa*) ja haavanääts (*Junghuhnia pseudozilingiana*).

(2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele neljakümne üheks sihtkaitsevööndiks ja neljateistkümneks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitsealades sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Alutaguse vallas Agusalu, Konsu, Kuningaküla, Permisküla, Puhatu, Karjamaa, Katase, Remniku, Smolnitsa, Vasknarva, Imatu, Kuru, Pootsiku, Sälliku, Varesmetsa, Jaama, Kaatermu, Kamarna, Kivinõmme, Karoli, Jõuga, Ongassaare, Alliku, Taga-Roostoja, Arvila, Metsküla, Kellassaare, Oonurme, Roostoja, Rajaküla, Kurtna ja Vasavere külas ning Mäetaguse ja Iisaku alevikus, Lüganuse vallas Tarumaa ja Virunurme külas, Jõhvi vallas Kose külas ja Toila vallas Konju külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas⁵ on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välispiiri ja vööndite piiride kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk

KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 5. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, püüda kala ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud § 12 lõikes 3 sätestatud ajal Gorodenka, Järvekalda oja, Kõnnu, Lipu soo, Lutsina, Miiloja, Puhatu ja Puhatu järve sihtkaitsevööndis.

(2) Lõike 1 tähenduses loetakse kaitsealal viibimiseks ka kaitse-eeskirjaga lubatud tegevusi sihtkaitsevööndis. Viibimise ajalist piirangut ei kohaldata järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning Miiloja sihtkaitsevööndis asuval Selisoo matkarajal.

(3) Telkimine ja lõkke tegemine on kaitsealal lubatud õuemaal ning kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud. Telkimine ja lõkke tegemine väljaspool õuemaad ja selleks ettevalmistamata kohas on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul.

(4) Kaitsealal on lubatud:

- 1) sõidukiga sõitmine teedel;
- 2) jalgrattaga sõitmine radadel;
- 3) käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetamata juhtudel sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine järelevalve-, pääste- ja piirivalvetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning kaitse-eeskirjaga lubatud tegevustel, sealhulgas tehnovõrgu või -rajatiste hooldamisel ning piiranguvööndis metsa- ja põllumajandustöödel;
- 4) Vasknarva piiranguvööndis lumikatte olemasolu korral maastikusõidukiga sõitmine kalapüügiõigusega isikul Peipsi järve jääle minekuks rajal, mis on kantud määruse lisas esitatud kaardile;
- 5) Liivamäe ja Täriveri sihtkaitsevööndis ning Kirikumäe ja Kurtna piiranguvööndis maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitsejaga kooskõlastatud suusaradade sissesõitmisel ja hooldamisel.

(5) Kaitseala vetel on lubatud ujuvvahendiga sõitmine, arvestades järgmiste erisustega:

- 1) mootorita ujuvvahendiga sõitmine on lubatud kogu kaitsealal, välja arvatud Selisoo, Ongassaare, Laukasoo, Lutsina, Puhatu soo ja Puhatu järve sihtkaitsevööndis;
- 2) mootoriga ujuvvahendiga sõitmine on lubatud Poruni ja Struuga sihtkaitsevööndis ning

Puhatu ja Narva jõe piiranguvööndis, kusjuures Struuga sihtkaitsevööndis on mootoriga ujuv vahendiga lubatud sõita kiirusega kuni 10 km/h;

3) punktides 1 ja 2 nimetatud piirangud ei kehti ujuv vahendiga sõitmisel järelevalve-, pääste- ja piirivalvetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud töödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

(6) Kaitsealal on lubatud jahipidamine, arvestades järgmiste erisustega:

1) jahipidamine on lubatud aasta ringi piiranguvööndis ning Kurtna, Liivamäe, Mäetaguse tammiku, Ongassaare ja Smolnitsa sihtkaitsevööndis;

2) punktis 1 nimetatud sihtkaitsevööndites on jahipidamine lubatud 1. septembrist 31. jaanuarini;

3) linnujaht on keelatud aasta ringi kogu kaitsealal.

§ 6. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja kõlviku sihtotstarvet;

2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;

3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;

4) lubada ehitada ehitusteatisel kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist, sealhulgas lubada püstitada või laiendada lautrit või paadisilda;

5) anda projekteerimistingimusi;

6) anda ehitusluba;

7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda veeluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatisi;

8) jahiulukeid lisaõõta.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 8. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on nelikümmend üks sihtkaitsevööndit:

1) Arvila sihtkaitsevöönd;

2) Feodorisoo sihtkaitsevöönd;

3) Gorodenka sihtkaitsevöönd;

4) Heinasoo sihtkaitsevöönd;

5) Heinassaare sihtkaitsevöönd;

- 6) Imatu sihtkaitsevöönd;
- 7) Järvekalda oja sihtkaitsevöönd;
- 8) Kullamäe sihtkaitsevöönd;
- 9) Kurtna sihtkaitsevöönd;
- 10) Kõnnu sihtkaitsevöönd;
- 11) Laukasoo sihtkaitsevöönd;
- 12) Liivamäe sihtkaitsevöönd;
- 13) Lipu soo sihtkaitsevöönd;
- 14) Lutsina sihtkaitsevöönd;
- 15) Matkasoo sihtkaitsevöönd;
- 16) Miiloja sihtkaitsevöönd;
- 17) Muraka raba sihtkaitsevöönd;
- 18) Mustassaare sihtkaitsevöönd;
- 19) Mäetaguse tammiku sihtkaitsevöönd;
- 20) Ongassaare sihtkaitsevöönd;
- 21) Palkmetsa sihtkaitsevöönd;
- 22) Poruni sihtkaitsevöönd;
- 23) Puhatu sihtkaitsevöönd;
- 24) Puhatu soo sihtkaitsevöönd;
- 25) Puhatu järve sihtkaitsevöönd;
- 26) Punamäe sihtkaitsevöönd;
- 27) Ratva raba sihtkaitsevöönd;
- 28) Ratva-Metsküla sihtkaitsevöönd;
- 29) Repna sihtkaitsevöönd;
- 30) Roostoja sihtkaitsevöönd;
- 31) Rüütli sihtkaitsevöönd;
- 32) Selisoo sihtkaitsevöönd;
- 33) Smolnitsa sihtkaitsevöönd;
- 34) Struuga sihtkaitsevöönd;
- 35) Suuressaare sihtkaitsevöönd;
- 36) Täriveri sihtkaitsevöönd;
- 37) Valgesoo sihtkaitsevöönd;
- 38) Varessaare sihtkaitsevöönd;
- 39) Veletu sihtkaitsevöönd;
- 40) Virunurme sihtkaitsevöönd;
- 41) Üla-Poruni sihtkaitsevöönd.

§ 9. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Feodorisoo, Heinasoo, Heinassaare, Imatu, Järvekalda oja, Laukasoo, Lipu soo, Muraka raba, Ongassaare, Poruni, Puhatu järve, Puhatu soo, Ratva raba, Rüütli ja Virunurme sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on koosluste arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina, vajaduse korral inimtegevusest rikutud koosluste looduslikkuse eelnev taastamine, elustiku mitmekesisuse säilitamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

(2) Arvila, Gorodenka, Kullamäe, Liivamäe, Kõnnu, Lutsina, Matkasoo, Ratva-Metsküla, Mustassaare, Miiloja, Palkmetsa, Puhatu, Punamäe, Repna, Roostoja, Selisoo, Smolnitsa, Suuressaare, Täriveri, Valgesoo, Veletu ja Üla-Poruni sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on koosluste tüüpide säilitamine või taastamine, neile omase liigilise ja vanuselise struktuuri hoidmine, elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

(3) Kurtna sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on piirkonnale iseloomuliku maastikuilme, pinnavormide, unikaalsete järveökosüsteemide ja metsakoosluste säilitamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

(4) Mäetaguse tammiku, Varessaare ja Struuga sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on poollooduslike koosluste, pärandkultuurmaastiku ja maastikuilme säilitamine, kaitsealuste liikide ning nende elupaikade kaitse.

§ 10. Lubatud tegevus

(1) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatata sihtkaitsevööndis on lubatud kuni kümne osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas ning kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud. Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud rohkem kui kümne osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas ning rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud.

(2) Kurtna, Liivamäe, Mäetaguse tammiku ja Täriveri sihtkaitsevööndis on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas ning rahvaürituse korraldamine selleks ettenähtud ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistatud kohas. Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas.

(3) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) olemasoleva maaparandussüsteemi eesvoolu hoiutööd, arvestades käesoleva lõike punktis 2 sätestatud erisusi;
- 2) Virunurme sihtkaitsevööndis asuva Ojamaa/Moskva eesvoolu ning Poruni ja Üla-Poruni sihtkaitsevööndis asuva Poruni/TTP-214 Permisküla eesvoolu hooldamisel on lubatud vaid otseseks voolutakistuseks olevate puutüvede ja koprapaisude eemaldamine mootorsõidukit kasutamata;
- 3) Struuga, Smolnitsa ja Veletu sihtkaitsevööndis olemasolevate kraavide hoiutööd, kusjuures Struuga sihtkaitsevööndis on hoiutööd lubatud 1. septembrist 31. jaanuarini;
- 4) loodusliku veerežiimi taastamine ja Struuga sihtkaitsevööndis vanajõgede suudmete süvendamine nende ummistumise korral;
- 5) koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile ja kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
- 6) olemasolevate ehitiste hooldustööd;
- 7) poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu säilimise tagamiseks vajalik tegevus.

§ 11. Vajalik tegevus

Mäetaguse tammiku, Struuga ja Varessaare sihtkaitsevööndis on poollooduslike koosluste esinemisaladel nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik niitmine ja loomade karjatamine ning puu- ja põõsarinde kujundamine.

§ 12. Keelatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on keelatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi:

- 1) majandustegevus;

2) loodusvarade kasutamine.

(2) Sihtkaitsevööndis on keelatud ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul:

- 1) tootmisotstarbeta rajatiste püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks ning kaitsealal paikneva matkaraja teenindamiseks vajalike ehitiste püstitamine, kusjuures kaitseala tarbeks rajatise ja Poruni matkaraja teenindamiseks vajaliku ehitise püstitamisel ehituskeeluvööndisse ei laiene ehitisele ranna või kalda ehituskeeluvööndi ehituskeeld;
- 2) Täriveri sihtkaitsevööndis tee või tehnovõrgu rajatise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks;
- 3) Punamäe sihtkaitsevööndis tee või tehnovõrgu rajatise püstitamine riigikaitse tarbeks;
- 4) Struuga sihtkaitsevööndis tee või tehnovõrgu rajatise püstitamine kaitseala ja riigikaitse tarbeks ning tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitseala tarbeks.

(3) Inimeste viibimine on keelatud:

- 1) Kõnnu ja Puhatu sihtkaitsevööndis 15. märtsist 31. augustini;
- 2) Miiloja sihtkaitsevööndis väljaspool Selisoo õpperada 1. veebruarist 30. juunini;
- 3) Gorodenka, Järvekalda oja, Lipu soo ja Lutsina sihtkaitsevööndis 15. veebruarist 31. juulini;
- 4) Puhatu järve sihtkaitsevööndis 15. aprillist 30. juunini.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 13. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on neliteist piiranguvööndit:

- 1) Agusalu piiranguvöönd;
- 2) Arvila piiranguvöönd;
- 3) Härjaoja piiranguvöönd;
- 4) Jõuga piiranguvöönd;
- 5) Kirikumäe piiranguvöönd;
- 6) Kurtna piiranguvöönd;
- 7) Leterma piiranguvöönd;
- 8) Mustassaare piiranguvöönd;
- 9) Mäetaguse tammiku piiranguvöönd;
- 10) Narva jõe piiranguvöönd;
- 11) Puhatu piiranguvöönd;
- 12) Rajasoo piiranguvöönd;
- 13) Täriveri piiranguvöönd;
- 14) Vasknarva piiranguvöönd.

§ 14. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

(1) Agusalu, Härjaoja, Leterma, Puhatu, Rajasoo ja Mäetaguse tammiku piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide, Puhatu piiranguvööndis muu hulgas ida-võsalille elupaikade kaitse.

(2) Kurtna ja Jõuga piiranguvööndi kaitse-eesmärk on väärtuslike pinnavormide, järveökosüsteemide ja metsakoosluste ning piirkonnale iseloomuliku maastikuilme säilitamine

ning kaitsealuste liikide, Kurtna piiranguvööndis muu hulgas liiv-esparseti, palu-liivkanni, nõmmnelgi ja karvase ristmadara elupaikade kaitse.

(3) Vasknarva piiranguvööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse, metsase maastikuilme ja luitekoosluste iseloomuliku loodusliku seisundi säilitamine ja kaitsealuste liikide, muu hulgas hariliku käokulla ja pruuni lõikheina elupaikade kaitse.

(4) Kirikumäe piiranguvööndi kaitse-eesmärk on pargiilmelise puistu, elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide kaitse.

(5) Täriveri piiranguvööndi kaitse-eesmärk on metsakoosluse säilitamine lendorava elupaikade sidususe tagamiseks ning kaitsealuste liikide kaitse.

(6) Arvila ja Mustassaare piiranguvööndi eesmärk on metsakoosluste säilitamine metsise elupaikade tagamiseks ning kaitsealuste liikide kaitse.

(7) Narva jõe piiranguvööndi eesmärk on Narva jõe ülemjooksu ökosüsteemi ja kaitsealuste liikide kaitse.

§ 15. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud:

- 1) majandustegevus, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi;
- 2) kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas ning rahvaürituse korraldamine Kirikumäe piiranguvööndis;
- 3) ehitise väliskonstruktsioonide muutmine.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas;
- 2) ehitise püstitamine kaitseala tarbeks ja rajatise püstitamine, kusjuures kaitseala tarbeks ehitise püstitamisel ehituskeeluvööndisse ei laiene ehitisele ranna või kalda ehituskeeluvööndi ehituskeeld;
- 3) Leterma ja Kurtna piiranguvööndis olemasoleval õuemaal või hajaasustusena kuni kahekorruselise hoone püstitamine;
- 4) tehisveekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine ning looduslike veekogude loodusliku veerežiimi taastamine;
- 5) Kirikumäe piiranguvööndis puuvõrade ja põõsaste kujundamine, puittaimestiku istutamine ja raie.

§ 16. Metsa majandamine

(1) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

- 1) turberaie langi pindalaga kuni kaks hektarit, välja arvatud Kurtna piiranguvööndi metsakvartalites numbriga AT309, AT344, AT345 ning metsakvartali AT362 eraldistes 4 ja 5, Täriveri piiranguvööndis ning kaitsealal paiknevate järvede kalda piiranguvööndis ja Peipsi järve ranna piiranguvööndis;
- 2) lageraie hall-lepikutes langi pindalaga kuni üks hektar.

(2) Arvila ja Mustassaare piiranguvööndis ei ole raie lubatud 1. veebruarist 31. augustini ning üle 60 aasta vanuse metsa osakaal ei tohi jääda väiksemaks kui 50%.

(3) Raie Täriveri piiranguvööndis ei ole lubatud 16. märtsist 31. augustini, välja arvatud valgustusraie ning raiel tuleb tagada lendorava liikumiskoridori säilimine.

(4) Raiete tegemisel metsamaal, välja arvatud hall-lepikutes, tuleb säilitada puistu liikide ja vanuse mitmekesisus. Elustiku mitmekesisuse säilitamiseks tuleb raiel, välja arvatud hall-lepikutes, ühe hektari kohta jätta alles vähemalt 20 tihumeetrit kasvavaid puid või nende säilinud püstiseisvaid osi, mis ei kuulu koristamisele ja jäävad metsa alatiseks. Elustiku mitmekesisuse tagamiseks alles jäetavad puud valitakse eri puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, samuti eritunnustega, nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid.

(5) Piiranguvööndis on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.

§ 16. Vajalik tegevus

Poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu säilimise tagamiseks vajalik niitmine ja loomade karjatamine ning puu- ja põõsarinde kujundamine.

§ 17. Keelatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 2) uute veekogude rajamine;
- 3) maavara kaevandamine;
- 4) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 5) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine, välja arvatud Kirikumäe piiranguvööndis ning Kurtna ja Leterma piiranguvööndi õue- ja põllumaal.

5. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 18. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 19. Määruste kehtetuks tunnistamine

Tunnistatakse kehtetuks:

- 1) Vabariigi Valitsuse 19. mai 2005. a määrus nr 103 „Kurtna maastikukaitseala kaitse-eeskiri”;
- 2) Vabariigi Valitsuse 11. mai 2006. a määrus nr 109 „Mäetaguse maastikukaitseala kaitse-eeskiri”;
- 3) Vabariigi Valitsuse 9. mai 2007. a määrus nr 135 „Muraka looduskaitseala kaitse-eeskiri”;
- 4) Vabariigi Valitsuse 9. mai 2007. a määrus nr 139 „Struuga maastikukaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri”;
- 5) Vabariigi Valitsuse 18. mai 2007. a määrus nr 152 „Agusalu looduskaitseala kaitse-eeskiri”;
- 6) Vabariigi Valitsuse 1. oktoobri 2015. a määrus nr 97 „Selisoo looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri”;
- 7) Vabariigi Valitsuse 29. detsembri 2016. a määrus nr 160 „Smolnitsa maastikukaitseala kaitse-eeskiri”;
- 8) Vabariigi Valitsuse 31. augusti 2017. a määrus nr 138 „Jõuga maastikukaitseala kaitse-eeskiri”;
- 9) Vabariigi Valitsuse 21. juuni 2018. a määrus nr 48 „Puhatu looduskaitseala kaitse-eeskiri”;

10) Vabariigi Valitsuse 22. novembri 2018. a määrus nr 107 „Iisaku maastikukaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri”.

§ 20. Määruse muutmine

Vabariigi Valitsuse 5. mai 2005. a määruses nr 93 „Hoiualade kaitse alla võtmine Ida-Viru maakonnas” tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 1 lõike 1 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;
- 2) määruse lisas esitatud Narva jõe ülemjooksu hoiuala kaart „Narva jõe ülemjooks“ tunnistatakse kehtetuks.

§ 21. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 15.06.2020 käskkirjaga nr 1-2/20/265 algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 22. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹ EÜ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 20, 26.01.2010, lk 7–25).

² Kaitseala on moodustatud looduskaitseaduse § 26 lõike 2 punktiga 6 Agusalu, Muraka, Puhatu ja Selisoo looduskaitseala, Iisaku, Jõuga, Kurtna, Mäetaguse, Smolnitsa ja Struuga maastikukaitseala ning Narva jõe ülemjooksu hoiuala põhjal. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktist 1, 34, 42 ja 53 hõlmab kaitseala Agusalu, Muraka, Puhatu ja Struuga linnuala ning tulenevalt punkti 2 alapunktist 6, 55, 150, 227, 243, 322, 381, 396 ja 403 Agusalu, Jõuga, Kurtna, Muraka, Mäetaguse, Puhatu, Selisoo, Smolnitsa ja Struuga loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade kohta kehtivaid erisusi. Rahvusvahelise tähtsusega märgalade, eriti veelindude elupaikade konventsiooni artikli 2 lõike 1 kohaselt on Muraka ja Agusalu sood rahvusvahelise tähtsusega märgalad (Ramsari ala).

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on kantud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

⁵ Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Jüri Ratas
Peaminister

Rene Kokk
Keskkonnaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

Lisa 1. Alutaguse rahvuspark
Lisa 2. Rada Peipsi järvele